

П. Г. УДХАУС
ДЕСЯТЪК ЗА
БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

Превод от английски: Стоян Бабалев, 1997

chitanka.info

Слухът, прелитащ насам-натам из лондонските клюкарски канали, че Стенли Федърстоунхо Укридж, хронично безпаричен гневен млад мъж, се размотава из столицата бъкан с пари, достигна до мен, когато току-що се бях върнал от почивка в провинцията. Честно казано, изобщо не повярвах. Изсмях се на неправдоподобната история, въпреки че срещнах един човек, който се кълнеше, че срещнал един друг, който действително го бил видял с пари. Чак когато се натъкнах на нашия общ приятел Джордж Тъпър на Пикадили, започнах да си мисля, че може би има нещо вярно в това.

— Укридж? — каза Джордж Тъпър. — Да, мисля, че по някакъв начин е успял да се докопа до някакви пари. Ще ти кажа защо мисля така. Тази сутрин дошъл у нас, докато съм бил в банята, и когато излязох, той си беше отишъл. Искам да кажа, беше си отишъл, без да се опита да изкрънка от мен дори два шилинга, нещо, което досега не се беше случвало в историята на човечеството. Но трябва да тръгвам — добави Джордж, който, както бях забелязал, изглеждаше угрижен и малко отнесен. — Тръгнал съм към полицейския участък. В дома ми е имало обир.

— Не думай!

— Да. Позвъниха ми току-що в Клуба. Както изглежда, изчезнали са ми един костюм, шапка, две ризи, няколко чифта чорапи и една кафява вратовръзка.

— Мистерия!

— Да. Е, довиждане.

— Довиждане — отвърнах и се запътих към Укридж.

Открих го в квартирата му, с крака на полицата на камината, пенснето му накриво и както обикновено в дясната ръка държеше халба с освежителна бира.

— Здравсти, братле — поздрави той, помахвайки гостоприемно крак. — Отново у дома след почивка, а? Възвърнал си розите на бузите, както забелязвам. Аз също се чувствам екстра. Съвсем наскоро изпитах духовно изживяване, от което съм в приповдигнато настроение.

— Остави духовното и приповдигнатото. Ти ли сви шапката, костюма, чорапите, ризите, обувките и кафявата вратовръзка на Джордж?

Не претендирам, че проявих кой знае каква прозорливост, като зададох този въпрос. Просто рутина. Винаги, когато изчезват костюми, ризи, чорапи, вратовръзки и други подобни, шефовете в Скотланд Ярд започват разследването си от С. Ф. Укридж.

Стенли се засегна, като че ли изборът ми на думи го бе наранил.

— Свил ли? Не обичам тази дума. Взех назаем изброените вещи, да, защото знам, че истински приятел като Тъпи не би издребнял, особено когато имам нужда. Нужни са ми, за да впечатля човека, с когото ще обядвам утре. Разбираш ли, трябва да си подсигурия една работа, която носи заплата като на принц. Този тип е приятел на леля ми — имаше предвид госпожа Джулия Укридж, богатата писателка — а леля ми, научавайки че той търси частен учител за сина си, предложила мен. И сега, след като Тъпи ми преотстъпи от изобилието си, работата е в кърпа вързана. Дори само вратовръзката ще е достатъчна, за да бъде одобрен.

— Радвам се, че най-после ще се захванеш с някаква работа, но как, по дяволите, ще обучаваеш нечии синове? Нямах кой знае колко много в главата от необходимия артикул.

— Достатъчно, за да мога да се справя с едно дванайсетгодишно дете със сврача физиономия. Сигурно ще благоговее пред мен като пред някой от световните умове. Освен това задачата ми, както ме информира леля, ще бъде повече да се грижа за младежа — да го водя в Британския музей, до Олд Вик и т.н. Все неща, които мога да върша без проблем. Тъпи ядосан ли изглеждаше от загубата?

— Мисля, че да, малко.

— Лошо. Но нека да ти разкажа за моето духовно преживяване. Вярваш ли в ангели-хранители?

Казах, че не съм сигурен.

— В такъв случай, можеш вече да си съвсем сигурен — каза Укридж строго, — защото ги има на тумби. Моят е направо фамозен. Днес следобед, без никакво съмнение, беше на поста си, направлявайки ме с любяща ръка далеч от кашата, в която почти се бях засилил да затъна до гуша. Подведен от съветниците си, бях сигурен, че животното няма как да не спечели.

— Какво животно?

— Един кон. Догзбоди. На надбягването в Кемптън Парк.

— Той загуби. Четох във вечерния вестник.

— Точно така. В това е цялата работа. Нека да ти изложа фактите в цялата им последователност. Знаейки, че за да получа тази работа на частен учител, трябва да изглеждам спретнат и стегнат, аз хукнах към Тъпи и се снабдих с необходимия реквизит. След това отидох в Уимбълдън да видя леля, понеже ми беше казала да съм там точно в дванайсет, защото искала да си поговорим. И едва ли ще ми повярваш, но първото нещо, което тя направи, бе да ми даде петнайсет лири, за да си купя ризи, вратовръзки и всичко останало, тъй като бе достигнала до същото заключение като мен — колко е важен външният вид на една стока. И ето ме с колосалната сума от петнайсет лири в джоба. И тъкмо си тръгнах, когато Бартър се присламчи към мен.

— Бартър?

— Нейният иконом. Та присламчи се към мен и ме попита през стиснати устни дали искам да спечеля много пари. Аз вече бях спечелил много пари, но всяка добавена сумичка би направила авоарите ми още по-големи, така че подканих честния човек да продължи и той ми каза: „Заложете и последната си риза на Догзбоди в Кемптън Парк днес следобед и не се страхувайте от нищо“.

— Изпитах странно чувство, братле. Един човек в кръчмата вече ме беше посъветвал да направя тази инвестиция, а и Бартър, както се виждаше, бе подочул нещичко — той усърдно следва етиката. Струваше ми се, че такава информация, идваща от такъв източник, се сипе направо от небето. Затова реших да отида и да заложа цялото си имущество. Когато хванах следващия влак за Лондон, единствените ми страхове бяха да не пристигна твърде късно в офиса за залаганията на моя букмейкър. Такива неща, знаеш, не стават по телефона. Не издавам никаква тайна, братле, като казвам, че кредитът ми не е много добър — знаех, че Джим Симпс, който пази облозите, би поискал непременно аванс в брой, когато се обърна към него. Часът бе един без двайсет, когато слязох от влака и тъй като надбягванията, в които участваше Догзбоди, започваха в един, трябваше да побързам. Но всичко се нареждаше добре; пристигнах достатъчно рано да отделя пет минути и тъкмо да внеса залога, опипвайки петнайсетте лири в джоба, когато вратата се отвори и влезе — как пък точно сега се случи — един човек, на когото от две години дължах две лири, три шилинга и шест пенса за доставена стока. Той веднага ме разпозна и мисля, че никога

дотогава не бях чувал някой да лае като хрътка, подушила толкова сполучливо следата.

„Хей — викна ми той, — от години те търся. Бих искал да уредим тази малка сметчица, господин Укридж.“ Оставаше ми само едно нещо.

— Да му платиш?

— Разбира се, че не. Да платя — и още как! Един бизнесмен не бива да прахосва капитала си, приятелю. Налагаше се стратегическо отстъпление и в следващия миг вече бягах като вятър, следван от него. И да завърша с две думи — когато се отървах от преследването, часовникът показваше един и петнайсет.

— Значи не успя да заложиш на Догзбоди?

— Не. И точно това имах предвид, като дадох този обет на моя ангел-хранител, който очевидно бе уредил нещата. В първия момент се чувствах отвратително, но по-късно, когато видях вечерния вестник, разбрах, че този ангел-хранител с ум като бръснач бе овладял сигурно ситуацията. Бях изключително благодарен и знаеш ли какво смятам да направя, приятелю? Ще раздам една десета на нуждаещите се.

— Какво?

— Нещо като благодарност. Ще тръгна по улици и улички и ще открия трима наистина заслужаващи помощ хора и ще им дам по един шилинг.

— Ама три шилинга не са една десета от петнайсет лири.

— Е, не точно, но приблизително...

— Десетата си е десета. Трябва да дадеш на всеки по десет шилинга.

— Не говори глупости, приятелче — отвърна ми Укридж.

Тази вечер се прибрах у дома късно, поради една или друга причина и направо бях шокиран на другата сутрин като видях колко е часа. Налагаше се да действам бързо. В дванайсет трябваше да бъда в Клуба на заслужилия консерватор, за да взема интервю за вестник „Сънди“ от Хоръс Уонклин, известният писател, а знаех, че известните писатели се цупят и потрепват нервно, когато измета на обществото (като мене) ги кара да чакат.

Тъкмо бях привършил набързо закуската и се оглеждах за чадъра си, който пазех за случаи като този (нищо не прави по-добро

впечатление от небрежно сгънат чадър), когато Баулз, моят иконом, ме спря с внушителния си вид.

— Добро утро, сър. Господин Укридж се отби за малко скоро след като излязохте снощи.

Каза го с нежна нотка в гласа, която неизменно се появяваше, щом споменеше Укридж. По някаква причина, която така и никога не успях да разбера, той проявяваше някаква кучешка привързаност към този враг на човешката раса.

— Така ли?

— Дадох му чадъра.

— Ъ?

— Вашият чадър, сър. Господин Укридж ми каза, че би желал да го вземе назаем. Изрази желанието си да ви предам неговите най-сърдечни пожелания и да ви кажа, че очаква той — ще цитирам думите му — „да наклони везната“.

След около двамазет минути с каменно лице позвъних на входната врата на Укридж. Съзнавах, че това отклонение до бърлогата му ще ме забави за срещата с Хоръс Уонклин, но просто се налагаше.

След като ме информираха, че отсъства, аз го видях да се задава по улицата. Носеше шапката на Тъпър, кривната весело, костюма на Тъпър, неговите чорапи, обувки и вратовръзка, а в ръка размахваше чадъра ми както циркаджия бастун. Рядко се случва да видиш понатруфен човек.

Той изслуша ругатните ми със съчувствие.

— Знам как се чувстваш, приятелче. Добрият човек обича чадъра си. Но аз ще бъда много внимателен с него и ти ще си го имаш отново и завинаги по някое време днес следобед. Но за какво ти е проклетият чадър? Сега не вали.

Обясних му, че ми трябва, за да контрастира на увисналите ми панталони и на общата ми опърпаност.

— Ще взимам интервю от една голяма клечка от Клуба на заслужилия консерватор.

— Така ли? Ами аз точно там ще обядвам с моя човек. Кого ще интервюираш?

— Хоръс Уонклин, писателя.

Стенли се стъписа.

— Хиляди дяволи, приятелю, това е най-удивителният съвпадък, който някога ми се е случвал. Това не е някой друг, а старият татко Уонклин, птичката, която търси частен учител за сина си. Леля ми се сприятелила с него на последната годишна вечеря на клуба „Перодръжка и мастило“. Боже, работата започва да потръгва. Оттук трябва да извлечем печалба. Ето какво трябва да направиш, момчето ми. След като измъкнеш мнението му по въпросите, дето си решил да дискутирате...

— Съвременното момиче.

— След като чуеш всичко, което има да ти изпее за съвременното момиче, кажи: „О, между другото, господин Уонклин...“ Не мислиш ли, че дотогава ще се обръщаш към него с Хоръс?

— Не, едва ли.

— Тогава, господин Уонклин. „О, между другото, господин Уонклин — казваш, — моят стар приятел Укридж ми спомена, че ще обядва с вас днес и че възнамерявате да го ангажирате да набие малко акъл в празната чутура на проклетото ви изчадие. Не бихте намерили по-подходящ човек, на който да поверите малкия тъпанар. Познавам Стенли Укридж от много години и мога уверено да заявя...“ Следват локуми, за които знам, че мога да ги оставя на теб. Подхвани го здраво, приятелю. Нека златните ти слова се стичат като мед. Наистина, това е необикновен късмет. През цялото време си мислех, че заслужавам някаква отплата за благородната си постъпка.

— Каква благородна... О, да не говорим за милосърдието?

— Точно така.

— Кога смяташ да започнеш да ръсиш пари наляво-надясно.

— Вече започнах. Всъщност, на практика свърших. Остана ми само още един човек.

— Дал си вече на двама?

— Да. И нямам нищо против да ти кажа, че това направо ме съсипа. Надявам се, че моят домакин няма да си спести подкрепителните на обяд, защото се нуждае от нещо хранително. Всъщност вторият случай ме разтърси истински. Първият бе лесна работа. Видях един опърпан мъж, застанал до една кола, очевидно искаше да трогне момичето зад волана. Аз само приближих и казах: „Вземете, добри ми човече“ и поставих един шилинг в ръката му, и се

отдалечих бързо, за да избегна благодарностите му. Обаче следващият...

Укридж потрепери. Свали шапката на Джордж Тъпър и избърса челото си с нещо, което разпознах като една от носните кърпички на Джордж Тъпър.

— Не мина ли гладко?

— Беше цяло изпитание, стари приятелю, изпитание, от което излязох разтърсен. Конституцията на Великобритания, как ли не!

— Ъ?

— И Петър плет плете, през три плета преплита.

— Ти с всичкия ли си?

— Да, но полицаят не мислеше така.

— Какъв полицай?

— Дълга история.

Пред погледа ми премина образа на Хоръс Уонклин да крачи из пушалнята на Клуба на заслужилия консерватор, да поглежда часовника си и да мърмори: „Не идва той“, но веднага го пропъдих. Колкото и да закъснеех за пиршеството, трябваше да разбера за тази мистерия с полицаи, Конституцията на Великобритания и разни плетове и преплитания.

— Давай нататък — казах.

Укридж затегна вратовръзката на Джордж Тъпър, махна една пращинка от ръкава на сакото на Джордж Тъпър и ме мушна приятелски в корема със собствения ми чадър.

— Приятелю — каза той искрено, — съветът, който бих дал на всеки млад човек, навлизащ в живота, е този. Ако смята да се поддава на естествените си импулси, да се огледа, преди да го стори, да не би зад него да стои някой, който е два метра висок и пропорционално широк. Този, дето ми се падна, май беше над два метра.

— Кой?

— Нали ти разказвам. В пощата. След като дадох един шилинг на оръфания старец, се сетих, че трябва да си купя марки, така че — след като бях в състояние да посрещна този разход — се запътих към онази поща, дето е на ъгъла до хотел „Странд“, за да си купя малко. Влязох вътре и видях само един клиент пред мен на гишето за пощенски марки, очарователно младо момиче, бих казал от стенографския бранш. Тя си поръчваше марки от по две пени и половина и както

всички момичета в подобно положение, от такъв дребен случай направи цяло представление. Когато ти или аз усетим нужда да си купим марка, влизаме в пощата, казваме какво желаем, взимаме каквото ни трябва и си отиваме. Обаче момичетата обичат да се мотаят и да превърнат случката в обществено събитие. Така че докато стоях там, имах достатъчно време да позяпам наоколо и да разгледам детайлите. Между тях беше и дамската чантичка на момичето, която бе оставила на гишето до себе си. Развълнувах се, приятелю. Това беше една от онези покъртително евтини чантички, които красноречиво говорят за истинска бедност. Също и шапката ѝ.

— Не всички можем да свиваме шапките на хората — подметнах язвително, но на моите думи не беше обърнато никакво внимание.

— Сърцето ми се късаше за милото бедняче. Много добре знаех по колко получава на седмица такова момиче. Не повече от три-четири лири, които ти или аз бихме похарчили само за една вечеря в „Риц“.

От мисълта, че Укридж вечеря в „Риц“ и си плаща, ми секна дъха, така че той можеше да продължи, без да мога да го прекъсвам.

— Та, казах си: „Ето къде ще направя второто добро дело за деня“. Но този път, приятелю, не ставаше въпрос само за един шилинг. Реших да я обогатя с цяла лира.

— Боже мой!

— Да, спокойно можеш да казваш „Боже мой!“. Но такъв съм си. Това е Стенли Укридж. Любвеобилен, щедър, не броя стотинките, когато се разчувствам. Проблемът беше...

— Как да ѝ дадеш парите?

— Точно така. Не можеш да тръгнеш да раздаваш лири на хубави момичета, когато не са те представили. Всъщност можеш, но това би могло да доведе до някои недоразумения. Както и да е, нямах време за много размишления, защото от улицата се чу невъобразим трясък и момичето отиде да види какво се е случило, оставяйки чантичката си на гишето. Да я отворя и да мушна вътре един съкровищен бон ми отне само миг и тъкмо се отдръпвах, мислейки си, че този път съм извършил много по-добро дело от когато и да е, когато една тежка ръка се стовари върху рамото ми и се появи този двуметров тип. Без да забележа, този тип се наредил след мен на опашката и от пръв поглед разбрах, че е от онези съзнателни граждани, които причиняват само неприятности. С едно рязко „Хванах ли те!“ той ме поведе към

улицата. Съпротивата беше безсмислена. Мускулите на яките му ръце бяха като железни обръчи.

— Това вашата чанта ли е, мадам? — обърна се той към момичето, което наблюдаваше катастрофата на две таксита. — Хванах този човек да тършува в нея. Полицай! — извика двуметровият към близкото ченге, което председателстваше местопроизшествието и ченгето довтаса.

Нямаше какво друго да се направи, освен да изложи фактите. Така и направих, но разказът ми бе приет доста скептично. Виждах, че им се струва доста плосък. За щастие точно в този момент момичето, което проверяваше съдържанието на чантичката си, нададе остър писък, оповестявайки, че парите ѝ са с една лира повече, така че невинността ми бе доказана. Но не и умственото ми здраве. Тези ченгета хал хабер си нямат що е чист алтруизъм. Щом хванат някой да пъха банкноти в чантичките на непознати хора, имат само едно обяснение за случая. За голям мой късмет, поради ранния час, а и защото си пазех място за обедния банкет с Хоръс Уонклин, на който щях да присъствам безплатно, та така се случи, че от снощи не бях се освежавал с нищо алкохолно, така че когато полицаят ми каза: „Я ми лъхнете“, той надуши само мирис на кафе и яйца с бекон. Забелязах, че това го разтърси из основи. Но тези ченгета не се предават толкова лесно. Борят се до край. Накараха ме ясно да произнеса „Конституцията на Великобритания“ и „Петър плет плете, през три плета преплита“, а в допълнение към това трябваше да ходя по права линия, надлежно начертана от двуметровия с тебешир на тротоара. След разкритието на момичето, той демонстрираше поведението на тигър, току-що лишен от плячката си. А знаеш ли, приятелю, колко е унизително да те карат да казваш „Петър плет плете, през три плета преплита“ и да ходиш по начертана с тебешир линия пред насъбралата се тълпа. Когато най-накрая ме пуснаха, нервната ми система се беше разстроила и цялата тази случка ме накара да взема твърдото решение третото ми добро дело, последното, да бъде лесно, иначе щях да го прескоча.

Оказа се, че е доста лесно. Докато говореше, към нас приближи един оръфан индивид във вопиюща нужда от едно бръснене. Видях как погледът му грейна щом се спря на великолепия костюм на Укридж. Той попита Укридж дали е склонен да спаси един човешки живот.

Укридж каза да, ако това може да се уреди за шест пенса. Оръфлякът го увери, че шест пенса ще са достатъчни, след като осигуряваха хляб, от който той силно се нуждаел. Каза, че не е вкусвал хляб от дълго време и шест пенса биха му дошли много добре. Парите размениха собствениците и доста се учудих от прекалено възторжената благодарност на получателя. Той побутваше и прегръщаше Укридж като брат, който не е виждал много отдавна. Никога не бих си представил, че шест пенса оправдават тези силни чувства, но ако много си падате по хляб, сигурно гледате на тези неща от друг ъгъл.

— Трогателно — каза Укридж, намеквайки за демонстрацията на самоукия доктор остеопат.

— Много трогателно.

— И все пак ми олекна. Отсега нататък, по дяволите всички бедни. Тръгваш ли?

— Да. Вече съм закъснял с двацет минути.

И поех по пътя към Клуба на заслужилия консерватор на Нортъмбърланд Авеню.

С облекчение открих, че другата половина от компанията още не се бе появила на уреченото място. Настаних се на една маса в ресторанта и след още четвърт час приятно прекаран в наблюдение на това как консерваторите се щурат насам-натам по посока на хранилките, видях как портиерът ме посочва на един господин с лъскав цилиндър, който току-що беше влязъл. По уверената походка право към мен, аз стигнах до заключението, че това трябва да е авторът на поредицата прекрасни романи, проникващи в страстното сърце на Жената и т.н., в резултат на което той бе идеален гост за интервю по въпроса за съвременното момиче.

— Господин, ъ-ъ? От „Сънди Диспач“? Здравейте. Надявам се, че не чакате отдавна. Малко позакъснях. Трябваше да се отбия вкъщи за нещо.

Хоръс Уонклин беше висок, слаб, жилав мъж, малко над петдесетте, с дълъг и жилав врат, в момента скрит от най-високата яка на риза, която бях виждал, шита, за да бъде носена от човек. Изглежда му причиняваше доста неудобство, защото видимо се гърчеше и си помислих, че се чувства дискомфортно в сутрешно сако и панталони на райета, които допълваха облеклото му. Но не можеше да се оспори ефективността на сценичния му костюм. Соломон с цялата си слава и

Укридж в двуредния костюм рибена кост от сив туид на Джордж Тъпър с реверите си последна мода не можеха да се сравнят с превъзходно тапицирания литератор.

Казах, че много ще съм му благодарен, ако сподели с мен мнението си за съвременното момиче и очите му се озариха, като чели се зарадва, че съм му задал този въпрос. Той седна и започна да говори и още от самото начало стана ясно, че имаше напълно негативно отношение към съвременните момичета. Той не приемаше тяхната деспотичност, упоритостта им всичко да правят на своя глава, липсата на уважение към родителите и манията им да се държат като — цитирам думите му: „както би се изразил Баулз — проклета гувернантка“.

— Опяват, опяват и само опяват! — каза Хоръс Уонклин, очевидно размишлявайки върху някой епизод от биографията си, за който не знаех нищо. — Опяват, само опяват!

След като бе говорил десет минути, предостатъчен материал за моята статия, той млъкна и ме погледна настоятелно.

— Семейен ли сте?

Казах, че не съм.

— Дъщери имате ли?

— Нямам дъщеря.

— Ах! — усетих завист във въздишката му. — Виждам, че ризата ви не е колосана.

— Да.

— Яката също.

— Да.

— И носите сиви фланелени панталони с провиснали колена.

— Да.

— Щастливец! — каза Хоръс Уонклин.

Докато говореше, млад мъж влезе в клуба и щом съзря моя събеседник, се спря стъписан.

— Хей, чичо Хоръс! — възкликна той. — Издокарал си се като най-големите любовници през вековете. Защо си се маскирал така? Облякъл си се като джентълмен.

Хоръс Уонклин въздъхна дълбоко.

— Патриша ме накара да се върна вкъщи и да се преоблека.

— Твоята плът и кръв? Дъщеря ти Патриша?

— И тя, и сестра ѝ ме тормозят от месеци за начина, по който се обличам.

— И много правилно.

— Изобщо не е правилно — каза Хоръс Уонклин и се размърда неудобно. Дали от раздразнение, или защото твърдата яка на ризата го убиваше, не можах да разбера. — Защо да не може да се обличам удобно! Не съм граф. Не съм посланик. Аз съм писател. Погледни този млад човек, който е също човек на перото. Погледни Балзак — обичал е да носи само расо. Виж...

— Не мога да гледам никой друг, освен теб. Възхитен съм. Не са ли удобни тези неща, дето ги носиш?

— Разбира се, че не са удобни. Изживявам агония. Но трябваше да ги облека. Патриша и сестра ѝ настояваха — каза Хоръс Уонклин и аз си помислих какво подходящо би било последното, ако полицаят го бе използвал в случая с Укридж. — Патриша ме докара тук с колата. Опяваше през целия път и тъкмо бях излязъл, когато тя ми казваше, че ако продължавам да ходя като бедняк, някой като нищо би ми казал: „Вземи, добри човече“ и би ми дал един шилинг, когато някакъв човек се приближи и каза: „Вземи, добри човече“ и ми даде един шилинг.

— Точно по сценария.

— Да — каза Хоръс Уонклин и млъкна замислено. — Може да си представите какво последва — продължи той, като прекара пръст под яката си с надеждата да я разхлаби. — Патриша каза: „Видя ли!“ — нали знаете как жените казват „Видя ли!“ — и в края на краищата бях принуден да отида до вкъщи и да облека тези проклети неща.

— Изглеждаш чудесно!

— Знам, че изглеждам отлично, но не мога да дишам.

— А иска ли ти се?

— Разбира се, че искам. Ще ти кажа и още какво искам — тук Хоръс Уонклин стисна зъби, а в погледа му проблеснаха студени пламъчета — а това е, да срещна някъде някога отново онзи тип с неговото „Вземи, добри човече“ и да се разплатя с него както подобава. Това, което съм наумил, е да го разкъсам на малки парчета с ръждясал нож.

— След като първо си го полял с вряло олио?

— Да — каза Хоръс Уонклин, след като прецени предложението и очевидно го одобри. — След като първо съм го полял с вряло олио,

ще танцувам върху останките му. — После се обърна към мен. — Нямам какво повече да ви кажа, господин... Ъ...?

— Предостатъчно, благодаря.

— В такъв случай отивам в кафето, за да резервирам маса. Ще обядвам с племенника на Джулия Укридж — обясни той на младия господин.

В този момент помислих, че е твърде голям оптимист или точно песимист. Имах чувството, че щом разкажа съдържанието на току-що приключилия разговор, Укридж би преценил като по-благоразумно да се лиши от предстоящия гуляй. Укридж винаги е бил човек с отличен апетит, особено когато е поканен, но и най-пищният обяд би ви приседнал, щом разберете, че вашият домакин започва да ви залива с вряло олио и да ви реже на парчета.

Оказах се прав. Причаках го отвън на улицата.

— Здравсти, стари приятелю. Приключи ли с интервюто?

— Да — отговорих. — А ти приключи с обяда.

Докато слушаше разказа ми, подвижните му черти постепенно се издължиха. Години понасяне на „стрелите на свирепата съдба“^[1] бяха закалили този човек, но не толкова, че да приеме последната част на историята безгрижно.

Както и да е, след като се бяхме отдалечили на известно разстояние, той започна да възвръща настроението си.

— Няма нищо — каза той и изрецитира:

*От ранно детство, та до днес
свидетел бил съм как надеждите ми рухват.
Дръвчета и цветя не съм обичал,
но винаги загиваха те първи.*

Никога не забравям тези стихове, приятелю, преписвал съм ги петстотин пъти в училище, всеки път, когато занасях димка в класната стая. Явно частните уроци няма да се състоят.

— Ако правилно разчетех погледа на Хоръс Уонклин, да.

— От друга страна, имам колосалната сума от петнайсет, не, сега са малко по-малко, нали така? Колосалната сума от... може би ще е

добре да преброя парите. — Бръкна в задния джоб и ченето му увисна като повехнало цвете.

— Приятелю! Портфейлът ми го няма!

— Какво!

— Да, сега разбирам. Бил е оня тип, на когото дадох шест пенса.

Спомняш ли си как ме опипваше?

— Спомням си. Ти се развълнува.

— Развълнувах — промълви Укридж тихо — е точната дума.

В този момент до нас се приближи някакъв опърпан човек. Лондон като че ли беше пълен с дрипльовци днес. Той отпрати бърз поглед към провисналите ми колена, отхвърли ме като потенциален източник на доходи и прехвърли вниманието си към Укридж.

— Извинете, че се обръщам към вас, сър, но не греша ли, че сте достопочтеният капитан Антъни Уилбърфорс?

— Грешите.

— Не сте капитан Антъни Уилбърфорс?

— Не.

— Но вие много приличате на капитан Антъни Уилбърфорс.

— Нищо не мога да направя.

— Много съжалявам, че не сте капитан Антъни Уилбърфорс, защото той е много щедър и благороден джентълмен. Ако кажех на капитан Антъни Уилбърфорс, че от дни не съм вкушал хляб...

— Хайде, приятелю — нервно ме подкани Укридж.

Братската трапеза свърши. Нуждаещите се бедни бяха оставени без никой, който да се грижи за тях.

[1] Цитатът е от монолога на Хамлет от едноименната трагедия — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.